

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/108/2021
Identifikačné číslo spisu:	2316212107
Dátum vydania rozhodnutia:	27.10.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Petríková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:2316212107.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Prima banka Slovensko, a. s., so sídlom v Žiline, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanému N. W., bývajúcemu vo O., o zaplatenie 1 900,98 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 10C/293/2016, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 24. októbra 2018 sp. zn. 11Co/205/2017, takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Trnave z 24. októbra 2018 sp. zn. 11Co/205/2017 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Galanta (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 25. mája 2017 č. k. 10C/293/2016-44 žalovanému uložil zaplatiť žalobkyni sumu 1.582,05 eur s 5 % ročným úrokom z omeškania od 27. mája 2016 do zaplatenia a v ostatnej časti žalobu zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 66 %. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že použitím ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka (ďalej aj ako „OZ“), ako aj § 1 ods. 2, § 2 písm. a/, b/ a d/, § 9 ods. 1, § 9 ods. 2 písm. g/ a k/ a § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej aj ako „zákon o spotrebiteľských úveroch“) účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy, keď na základe vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že medzi žalobkyňou a žalovaným bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, teda spotrebiteľská zmluva. Uviedol, že na jednej strane vystupuje fyzická osoba - spotrebiteľ, ktorá pri uzatváraní a plnení zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti a na strane druhej právnická osoba - dodávateľ, ktorá pri uzatváraní zmluvy koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Po preskúmaní úverovej zmluvy z pohľadu, či obsahuje náležitosti uvedené v § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy, súd prvej inštancie zistil, že zmluva neobsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. k/ citovaného zákona) a obsahuje nesprávny údaj o celkovej čiastke, ktorú dlžník musí zaplatiť. Zmluva obsahuje len údaj o počte splátok 96, výšku mesačnej splátky 39,68 eur. Zo zmluvy preto súd

prvej inštancie nemal za zrejmé, aká časť splátky je určená na splátku istiny a aká na splátku úroku. Táto skutočnosť nevyplýva ani z ďalších listinných dôkazov predložených žalobkyňou. Podľa názoru súdu prvej inštancie táto zákonná náležitosť nemôže byť v spotrebiteľskej zmluve naplnená len uvedením súhrnnej výšky mesačnej splátky. Dôvodil, že z uvedeného údaju nie je spotrebiteľ schopný vyvodit', aké bude navýšenie sumy, ktorú si v skutočnosti požičiava, a z akých konkrétnych zložiek sa skladá celková suma, ktorú bude napokon povinný veriteľovi vrátiť. Ide o náležitosť stanovenú priamo zákonom. Pre absenciu uvedenej náležitosti je preto nutné úver v zmysle ustanovenia § 11 zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že žalovanému bola poskytnutá na úver čiastka 2.000 eur, pričom však žalobkyňa preukázala, kedy a v akej časti došlo k úhrade jednotlivých splátok (417,95 eur), preto súd žalobe v časti zaplataenia istiny vo výške 1.582,05 eur vyhovel. Pokiaľ ide o nárok na úroky z omeškania vo výške 5 % (výška dohodnutá v zmluve) z nesplatennej istiny, súd ich žalobkyni priznal od 27. mája 2016. Vo zvyšnej časti súd žalobe nevyhovel a zamietol ju a to v časti zaplataenia vyčíslených nezaplatených úrokov vo výške 109,56 eur, vyčísleného úroku 0,94 eur a nezaplatennej istiny vo výške 318,93 eur (t. j. žalovaná suma 1.900,98 eur mínus vyhovené v časti 1.582,05 eur), nakoľko v zmysle vyššie uvedeného považoval úver za bezúročný a bez poplatkov. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP, kde žalobkyňa ako vo veci čiastočne úspešný účastník má právo na náhradu trov konania v pomere úspechu 66 % eur voči žalovanému (úspech žalobkyne 83 %, úspech žalovaného 17 %).

2. Krajský súd v Trnave (ďalej aj ako „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odolanie žalobkyne rozsudkom z 24. októbra 2018 sp. zn. 11Co/205/2017 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti vo veci samej a v časti nároku na náhradu trov konania potvrdil a rozhodol, že žalovaný má voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že zákonodarcu vychádzal z odlišností pojmov rozčlenenie (rozpis) splátky a amortizácia úveru, vzhľadom na ich odlišný účel. Uviedol, že cieľom rozčlenenia splátok je informovanie spotrebiteľa o nákladovosti úveru, s cieľom rozpoznania podmienok splácania úrokov a poplatkov, v čase uzatvorenia úverovej zmluvy. Dôvodil, že požiadavka poskytnúť spotrebiteľovi výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, ako i jej obsah (§ 9 ods. 3, 5 ZoSÚ) sa vzťahujú na dohodu o amortizácii istiny (amortizačná tabuľka má obsahovať rozpis každej splátky s uvedením amortizácie istiny, úrokov, dodatočných nákladov a iné). V prípade ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny, zmluva o spotrebiteľskom úvere vyžaduje naplnenie aj ďalšej obligatórnej zmluvnej náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. m/ ZoSÚ (súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny). Uvedené ustanovenie § 9 ods. 2 písm. m/, ako aj ustanovenie § 9 ods. 3, 5 ZoSÚ, sa týkajú amortizácie, avšak bez vylúčenia nutnosti oboznámenia spotrebiteľa s rozpisom jednotlivých splátok podľa § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ. Mal za to, že pokiaľ by sa rozčlenenie splátok malo meniť, tak z hľadiska zrozumiteľnosti poznania nákladovosti úveru, spotrebiteľ má právo poznať podmienky takejto zmeny, pretože sa to týka schopnosti dlžníka posúdiť rozsah svojho záväzku. Spôsobilosti dodávateľa naplniť požadovanú spornú náležitosť zmluvy nasvedčuje aj argument poskytovateľov úverov o následku rozsiahlejšieho obsahu zmluvy. Odvolací súd preto podľa § 387 ods. 1 CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti ako vecne správne potvrdil a rovnako ho potvrdil i v časti trov konania, keď súd správne o nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP s prihliadnutím na čiastočný úspech každej zo strán (žalobkyňa 83 %, žalovaný 17 %) a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v pomere 66 %.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj ako „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnila poukazom na § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, a to od otázky „vyžadovania rozpisu splátok n a členenie jednotlivých nárokov (istina, úrok, iné poplatky) v zmluve o spotrebiteľskom úvere, za účelom splnenia náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z.“. Poukázala na rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 3 Cdo 146/2017, 3 Cdo 56/2018, 4 Cdo 211/2017, 4 Cdo 187/2017, 4 Cdo 65/2018. Žalobkyňa má za to, že otázka vyžadovania rozčlenenia splátky v zmluve o spotrebiteľskom úvere by mala byť správne vyriešená tak, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala

vyjadrenie o vnútornej skladbe tej-ktorej splátky. Navrhla, a by najvyšší súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a zrušil aj rozsudok okresného súdu v rozsahu výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

4. Žalovaný sa k dovolaniu nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala strana sporu v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) zastúpená v súlade s § 429 CSP, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je prípustné, a vzhľadom na uplatnený dovolací dôvod zároveň aj dôvodné.

6. V danom prípade dovolateľka vyvodzuje prípustnosť a dôvodnosť svojho dovolania z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

6.1. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Výpočet dôvodov uvedených v § 421 ods. 1 CSP je taxatívny. Všetky dôvody prípustnosti dovolania, ktoré sú vymenované v tomto ustanovení, sa vzťahujú na právnu otázku, ktorej vyriešenie viedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu.

6.2. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP musí byť procesnou stranou vymedzená v dovolaní jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania. Ak procesná strana vyvodzuje prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia, musí: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená.

7. Dovolaateľka vyvodzujúc svoje dovolanie z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP namietala, že odvolací súd sa odklonil pri riešení právnej otázky formulovanej v dovolaní od rozhodnutia dovolacieho súdu z 22. februára 2018 sp. zn. 3 Cdo 146/2017, ako aj od rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 56/2018, 4 Cdo 211/2017, 4 Cdo 187/2017, 4 Cdo 65/2018, keď mala za to, že došlo k porušeniu ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ tým, že v zmluve uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným absentovalo rozdelenie splátky na výšku istiny, úrokov a iných poplatkov, čo malo za následok určenie takejto zmluvy za bezúročnú a bez poplatkov.

8. V danom prípade dovolací súd rozhoduje o dovolaní v obdobnej veci, aká už bola v počte väčšom ako päť predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania podaného tým istým dovolateľom - vid' konania vedené na najvyššom súde pod sp. zn. 2 Cdo 235/2017, 2 Cdo 161/2019, 2 Cdo 103/2020, 3 Cdo 146/2017, 3 Cdo 56/2018, 5 Cdo 132/2017, 3 Cdo 45/2018, 7 Cdo 147/2019, 7 Cdo 50/2020, 7 Cdo 22/2021, v ktorých dospel dovolací súd k zhodnému riešeniu právnej otázky vedúcej k záveru, že „eurokonformný výklad ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. (ZoSÚ v znení v čase uzavretia zmluvy, aktuálne ustanovenie § 9 ods. 2 písm. i/) umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie, aká časť každej jednotlivej splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky“. Dovolací súd sa s odôvodneniami rozhodnutí, ktoré boli vydané v týchto konaniach v celom rozsahu stotožňuje a poukazuje na ne. V zmysle § 452 ods. 1 CSP už ďalšie dôvody neuvádza.

9. Vychádzajúc z vyššie uvedeného právneho názoru, od ktorého sa dovolací súd nepovažuje za potrebné odkloniť, dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie dovolateľky je prípustné a zároveň dôvodné, a teda je potrebné napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť (§ 449 ods. 1 CSP).

10. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazané právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

11. V novom rozhodnutí odvolací súd rozhodne o trovách pôvodného konania aj o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

12. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.